

నిజాయితీ

లోటరీ క్లబ్ వారు, డై రెక్టర్స్ బోర్డు మీటింగులో, ఆనెస్టిటెసు కండక్టు చేయాలన్న డెసిషన్ ను ఏకగ్రీవంగా తీసుకున్నారు.

‘అయితే ఏ వయసు వాళ్ళలో? అన్న ధర్మసందేహాన్ని వెలిబుచ్చాడు పాస్ట్ ప్రెసిడెంట్ బుచ్చిరాయుడు. ఆయన హయాంలో ఎటువంటి ప్రయోగాలూ జరగలేదన్నది ఇప్పటికీ ఆయనకు దుగ్ధగా వుంది.

‘ఏ విధంగా!’ అని ప్రశ్నించాడు డాక్టర్ వరహాలరావు, ప్రెసిడెంట్ ఎలక్టు. ఇప్పటి ఆఫీస్ బేరర్స్ ఏ విధంగా ప్రయోగాలు చేసి పాప్యులర్ ఐపోతే, తనకు దెబ్బ తగులుతుందేమోనని ఆయనకు భయంగా వుంది.

లోటరీ రూలింగ్ ప్రెసిడెంట్ అడ్వకేటు పరమశివం, సెక్రటరీ సదానందం వేపు అర్థఃంతంగా చూశాడు. ఆడిటర్ సదానందం గొంతు సవరించుకుని, గంభీరంగా అన్నాడు. ‘ఏ వయసువాళ్ళకు అన్న ప్రశ్న అసప సరం. ఎందుకంటే పెద్దవాళ్ళలో ఆనెస్టిపుండడం, ఇసుకలో తైలంలాంటిది. ఒక వయసు వచ్చిన వాళ్ళకు శరీరం ముంపమాతుంది. స్వార్థం పెరుగుతుంది. వాళ్ళు మన ప్రయోగాల పరిధిలోకి రారు. అంచేత, చిన్న పిల్లల్లోకం చూసీ చూడని వాళ్ళలో నిజాయితీశాతం ఎంత ఉందనేది మనం తెలుసుకోవాలి.’

‘ఏ విధంగా’ మళ్ళీ రెట్టించాడు డాక్టర్ వరహాలరావు.

‘వెరీ సింపుల్!’ అడ్వకేట్ పరమశివం అందుకున్నాడు. ‘రెండు స్కూల్స్ సెలెక్టు చేశాం. ఒకటి బాయిస్ స్కూల్, మున్నిపాలిటిడి, రెండోది గరల్స్ స్కూల్, కాన్వెంట్ వాళ్ళది. రెండు స్కూళ్ళలోనూ ఒక స్టూడెంట్ నీవ్స్, ఓ డబ్బాలో పెన్సిల్స్, ఇంకో టేబిల్ మీద ఎక్స్ పరైజు

బుక్స్, ఇలా పెడతాం. స్వీట్ ఒక్కంటికి పదిపైసలు, పెన్సిల్ కు పది హేను పైసలు, ఎక్సర్ సెట్ పుస్తకానికి ఇరవై పైసలు. ఇట్లా ధరలు నిర్ణయించి, ఆ లిస్టును వాటి వెనకాల గోడమీద తగిలిస్తాం. అమ్మటానికి ఎవరూ ఉండరు. నిఘా వేయడానికి ఎవరూ ఉండరు. బాయిస్ అండ్ గర్ల్స్, ఫ్రీగా వచ్చి డబ్బులు అక్కడపెట్టి తమకు కావలసినవి తీసుకుపోవచ్చు. డబ్బులు అక్కడ పెట్టకుండా, వాటిని తీసుకుపోతారూ, వెరీగుడ్, అంత శాతానికి ఆ స్కూల్లో, డిజ్ ఆనెస్టీ ఉందన్నమాట!

‘ఇది మనకు ఆర్థికంగా నష్టంకాదా?’ డైరెక్టర్స్ లో ఒకాయన ప్రశ్నించాడు. సెక్రటరీ సదానందం అన్నాడు ‘ఈ మాత్రం ఆర్థిక నష్టానికి కూడా మం సిద్ధపడకపోతే, ఇహ రోటరీ, లయన్స్, జేసీస్, వై మెన్స్, ఫ్రీమా సెన్స్ లాంటి అంతర్జాతీయ సంస్థలకు అర్థమేలేదు.’ కార్యదర్శిగారు నిష్ఠూరంగా అనడంతో, నష్టాన్ని గురించి ప్రశ్నవేసిన డైరెక్టర్ ‘అది కాదండీ—’ అంటూ సర్దుకున్నాడు. అంతరూ టీ పుచ్చుకుని ఏకగ్రీవంగా నిజాయితీ ప్రయోగాన్ని ఆమోదించారు. ప్రయోగకర్తగా అడ్వకేట్ పరమశివాన్నే ప్రపోజ్ చేసి, ఎన్నుకున్నారు.

* * *

ఆడపిల్లల కాన్వెంట్ హోనామిస్ట్రీస్ మదర్ జూలియాడ్ మొదట్లో ఎక్స్ పెరిమెంట్ కు వొప్పుకోలేదు. ‘డిసిప్లినీ కు మేము ఎంతో ఇంపార్టెన్స్ ఇస్తాం. మోరల్ కేరక్టర్, బిల్డ్ చేయటానికి ఎంతో కృషి చేస్తాం. ఆనెస్టీ ఈ స్కూలుకు పివట్ లాంటిది’ అన్నదామె కరెక్ట్ గా.

సదానందం అణకువగా జవాబిచ్చాడు. ‘అదంతా నిజమే మదర్! మీ స్కూలు ఎంతో పేరుపొందింది. ఉయ్ నో! అయితే క్రీస్తు దగ్గరే జూడాస్ లాంటి వాడున్నాడే, వెయ్యిమందిపైన చదువుకునే ఈ స్కూల్లో, ఒక్క పిల్లంటే ఒక్క పిల్లకయినా టెంపేషన్ లేకుండా ఉంటుందా? దాన్ని కనుక్కోవడమే ఈ టెస్టు ప్రయోజనం!’

పరమశివం అందుకున్నాడు ‘నాట్ ఓన్లీ దట్ మదర్! స్కేల్ ను తెలుసుకున్న తర్వాత, ఇంటర్నేషనల్ హెడ్ క్వార్టర్స్

ర్నుండి మీకో కమెంటేషన్ తెప్పిస్తాను. పేపర్లో మీ స్కూలుకు పబ్లిసిటీ మరింతగా ఇప్పిస్తాను.'

మదర్ జూలియానా ఆ రోచేరియన్ల ఇద్దరివేపూ చూసింది. కాసేపు కళ్ళుమూసుకుని 'ఓకే' అన్నది చివరకు.

'ఛాంక్యూ మదర్!' అన్నారు ఆ ఇద్దరూ ఒక్కసారే.

మునిసిపల్ బాయిస్ స్కూల్లో అభ్యంతరం చెప్పినవాళ్ళే కనపడలేదు. కమీషనర్ వినాయకం, 'మాపిల్లో ఆనెస్టీసున్నా!' అంటూ పెద్దగా నవ్వి త్రీకాజెల్స్ సిగరెట్ ఒకటి నోట్లో పెట్టుకొన్నాడు డిగ్నీఫైడ్ గా.

ఆ స్కూలు హెడ్మాష్టర్ శేషాచారం, వేదాంత ధోరణిలో 'వర్ణ సంకరం అయిపోయింది స్వామీ, అందుకనే గుణసంకరం కూడా అయిపోయింది. సంకర బుద్ధుల వాళ్ళకు నిజాయితీ ఎక్కడ ఏడుస్తుంది!' అంటూ ఇంత నశ్యం తీసి నాసికారంద్రాలకు దట్టించాడు.

స్వీట్స్, పెన్సిల్స్, ఎక్సర్సైజ్ బుక్స్, వాటి లిస్టులూ అన్నీ అమర్చి రోచేరియన్లు వెళ్ళిపోయిం తర్వాత, మదర్ జూలియానా, వోస్పెషల్ ప్రేయర్ మీటింగు-కమ్-ఎనెంబ్లీ కండక్టచేసి, అందరిచేతా కాన్వెంటుకు మంచి పేరు రావాలని ప్రార్థన చేయించింది. ఆ తర్వాత ఏడుగులు పడే కంఠంతో 'ఏ వొక్కరన్నా తప్పుపని చేశారా; బీ కేర్ఫుల్-ఆ పని నాకు తెలియకుండా వుండదు. ఆ తప్పుడు పనికి మేజ్టిమమ్ పనిష్మెంట్ వాళ్ళకు ఇచ్చేస్తాను. అండర్ స్టాండ్?' అంటూ ఒక్కొక్క మాటనూ వొత్తి పలుకుతూ పురిమింది.

గొర్రెపిల్లలా అమాయకంగా, విచ్చుకున్న పువ్వుల్లా అందంగావున్న ఆ అమ్మాయిలు 'యస్, మదర్!' అంటూ తలలూపారు.

బాయిస్ స్కూల్లో మగపిల్లలకు వివరించిన వారూ లేరు, వారిని గురించి శ్రద్ధ తీసుకున్నవాళ్ళూ లేరు.

ప్రయోగం మొదలైంది.

*

*

*

రెండు స్కూళ్ళలోనూ స్వీట్స్, పెన్సిల్స్, ఎక్సర్సైజ్ బుక్స్ అన్ని ఒక్కటి మిగలకుండా ఖర్చయిపోయాయి. పక్కనే పెట్టిన డబ్బాలో చిల్లర గల్లమంటూ పోగయింది. సాయంకాలం బాయిస్ స్కూలు విడిచే సమయానికి వో పదిమంది గొర్రెరియన్లు ఒక గ్రూప్ గా అక్కడకు వచ్చారు. డబ్బాలోనుంచి చిల్లర తీసి లెక్కపెట్టారు. లెక్క పెట్టింతర్వాత 'ప్రెసిడెంట్ పరమశివం సంతోషంతో పరవశించిపోతూ అన్నాడు. 'ఒక్క పదిపైసలు మాత్రం తక్కువొచ్చింది. దట్సాల్! ఎవరో వొక్క స్టూడెంట్లు ఇంత పెద్ద స్కూల్లో ఒక్క స్టూడెంట్ మాత్రం నిజాయితీ లేనివాడున్నాడు. ఆ ఒక్కడుకూడా లేకుండావుంటే ఎంత బావుండేది!'

కమీషనర్ వినాయకం విప్పారిన మొహంతో, 'నన్ను నేను దిద్దు కోడానికి సంతోషిస్తున్నా! ఎండకు ఎండి, వానకు తడిసి, బెంచీల్లేకపోయినా, పై కప్పులమీద తాటాకులు గాలికి ఎగిరిపోయినా, బ్లాక్ బోర్డుల్లేకపోయినా, మాష్టర్లు పాఠాలు చెప్పినా చెప్పక పోయినా, రకరకాల కులాల్లోంచి వచ్చి, ఒక్కటిగా ఇక్కడ కలిసి, చదువుకుంటున్న ఇంతమంది పిల్లల్లో ఇంత నిజాయితీ వుందంటే, నాకెంత సంతోషంగా వుందో మీ కెట్లాచెప్పేది? అందుకు కమీషనర్ గా—'

'మీరేం చేస్తారో మాకు తెలీదు. తాటాకులు లేచిపోయిన గదులకు మేము తాటాకులు క్లబ్బు తరపున కప్పిస్తాం!' అన్నాడు ప్రెసిడెంట్ ఎలక్ట్ డాక్టర్ వసహాలరావు.

పిల్లలందరూ సంతోషంతో చప్పట్లు కొట్టారు.

'ఆ ఒక్క కుర్రాడు కూడా పదిపైసల చాక్ లెట్ కోసం కక్కుర్తి పడ్డవాడు, అతను కనుక ముందుకువచ్చి, ఆ పదిపైసలు కూడా పబ్లిక్ గా జమకడితే, ఈ స్కూలుకు కావలసినవన్నీ ప్రయారిటీ బేసిస్ లో నేను షాంక్షన్ చేయించేస్తాను.' అన్నాడు కమీషనర్ వినాయకం పెద్దగా.

'వాడెవడై నాసరే, ముందుకు రావలసిందిగా హెడ్మాష్టరుగా నేను కోరుతున్నాను. వాడొచ్చి మొహం చూపిస్తే చాలు, ఆ పదిపైసలూ నే నిచ్చేస్తాను. ఓరి వెర్రెవెధవల్లారా! ఇది మన స్కూలు గౌరవం సమస్యర్రా!

వాడొచ్చి కనబడితే చాలు, బెంచీలు రిపేరవుతాయి, బ్లాక్ బోర్డులు బాగు పడతాయి. ఇహనందరూ ఎండకు ఎండక్కరలేదు, వానకు తడవక్కర్లేదు, ఏరా వో అజ్ఞాత బాలకా, ఇటురాతండ్రీ! నిన్ను నేనేం అననుక్క- గాయత్రి సాక్షిగా!

హెడ్మాష్టరు శేషావతారం మాటలకు వో పన్నెండేళ్ళ కుర్రవాడు లాగు సవరించుకుంటూ, మెల్లగా స్టేజిదగ్గరకు వెళ్ళాడు. సన్నగా ఏడుస్తున్నట్టుగా. 'ఆ పదిపైసలూ ఇచ్చేండి నాన్నారూ! నేనే ఆ చాక్ లెట్ తీసింది' అన్నాడు.

హెడ్మాష్టరు శేషావతారానికి పిల్లల కలకలం వినపడలేదు. రోపేరియన్ల గుసగుసలు వినపడలేదు. సహోపాధ్యాయుల ఎకసక్రేలు వినపడలేదు. కమీషనర్ నవ్వడం వినపడలేదు. ఓరి దౌర్భాగ్యుడా! అంటూ కుర్చీలో కూలబడిపోయాడు. ఆ కుర్రాడికి కోపం వచ్చింది 'ఎందుకు నన్ను తిడతావు? పొద్దున్నడిగితే ఎందుకివ్వలేదూ?' అన్నాడు ముక్కులెగబీలుస్తూ.

రోపేరియన్లకు ఆడపిల్లల కాన్వెంటులో మరోచిత్రం ఎదురైంది. డబ్బులపెట్టెలో వుండవలసిన దానికన్నా ఇంకో రెండు రూపాయలు ఎక్కువున్నాయి.

'మీ పిల్లలు ఓవరానెస్ట్!' అన్నాడు పరమశిషం, వీలయినంత సెక్రెరికల్ గా.

మదర్ జూలియానాకు ఏం సమాధానం చెప్పాలో తేలియలేదు.

తన స్టూడెంట్స్ లో కొంత మంది డిజానెస్ట్ గరల్స్ వుంటారనుకొని, వాళ్ళు తప్పకుండా కొన్ని వస్తువుల్ని కొట్టేస్తారని వూహించేసి, ఆ తప్పులో కొంతలో కొంతై నా తగ్గిద్దామని తానే అందులో రెండు రూపాయలు పడేస్తే, ఈ పాడు పిల్లలు సెంట్ వర్సెంట్ ఆనెస్టీ చూపించి, తన నిరకాటంలో పెట్టారు!

'ఇన్ క్రెడిబుల్!' అన్నాడు సెక్రటరీ సదానందం.

ఇరకాటంలో పడ్డ మదర్ జూలియానా 'అవునవుసు!' అంటూ తలాడించింది రబ్బరు బొమ్మలాగా, కళావిరహితంగా.

'నిజాయితీ కథకదా, నమ్మడం కొంత కష్టంగానే వుంటుంది' అన్నాడు గుంపులో ఒకరు.